

OPENCLASS: ATENCIÓ CENTRADA EN LES PERSONES: EL ROL VITAL DE L'EDUCACIÓ SOCIAL EN ENTORN RESIDENCIALS

DIA I HORA: Dimarts, 2 d'octubre de 2024, a les 18.00 h.

ESPAI: Seu del CEESC a Barcelona.

PONENT: Sra. Irene Sellés Vilarrasa, educadora social de la residència Can Planoles, a la localitat catalana de Roda de Ter.

CONDUEIX L'ACTIVITAT: Xavier Lorente, director acadèmic del màster universitari en gerontologia i atenció a la persona de la Universidad Internacional de la Rioja.

RELATOR: Edu Benítez, estudiant d'Educació Social de la UOC, de pràctiques al CEESC.

L'objectiu d'aquesta Open Class, organitzada per la UNIR i celebrada en castellà, estava centrat en la rellevància i impacte que té la professió, i els professionals de l'educació social, en l'àmbit de residències de gent gran, a més de posar en relleu el Model d'Atenció Centrat en la Persona i en les Relacions.

IDEES CLAU:

La conferència es va centrar en dos eixos principals. El primer va constar d'una explicació i posada en valor de la professió de l'educació social en l'àmbit d'atenció a les persones, un tema que les persones assistents, provinents d'estudis de Ciències de la Salut i de Ciències Socials i Humanes, van agrair i lloar. Sellés va remarcar la importància de l'acció centrada en la promoció de les persones i el treball interdisciplinari com a eixos del treball en educació social i en concret dins del seu sector residencial. Destacava, a més, que els àmbits d'actuació havien d'estar centrats en allò relacionat amb el valor afegit i intrínsec que aporta l'entorn per afavorir i nodrir allò educatiu relacionat amb la persona. En segon lloc, i com a gruix de la ponència, es va fer una exposició sobre l'anomenat *Model d'Atenció Centrat en la Persona i en les Relacions* (MACPR). Sellés l'enunciava com un paradigma organicista que té en compte la subjectivitat i les relacions de i en la vida quotidiana de la persona, atribuint i referenciant la dimensió holística de la persona. Es van destacar cinc idees bàsiques per transformar les pràctiques cap a un MACPR: donar protagonisme a l'element relacional; la creació de contextos positius; el fet de situar a tothom com a expert; reconèixer el fet que cada persona és única, i treballar el marc de sensacions.

L'educadora de Can Planoles subcategoritzava aquest model en els nivells individual, d'entorn, el sociocomunitari i el sociofamiliar, a més del treball centrat en el Pla Individual d'Atenció Integral (PIAI).

Aquest PIAI està dividit en:

- Detecció de necessitats individuals i característiques personals: explorar capacitats preservades.
- Plantejament d'objectius: acompanyar el projecte de vida.
- Determinació de programes i activitats (Pla d'intervenció): activitats significatives i terapèutiques.

Es van destacar accions concretes que es duen a terme a la residència on treballa Sellés, dividides en els següents nivells:

- Nivell individual: llibre d'història de vida, on la persona resident explica la seva trajectòria vital, o la caixa de reminiscència, on a través d'objectes es pot entrar en contacte amb la memòria de manera sensorial.
- Nivell entorn:
  - personalitzant l'entorn fent ús d'unitats de convivència amb temàtiques afins construïdes per les persones residents;
  - personalitzant les àrees comunes amb creacions artístiques o elements visuals que convidin a la interacció individual i col·lectiva;
  - personalitzant l'espai personal amb elements de la vida de la persona que la facin sentir-se part del lloc on és i que expliqui a la resta qui és;
  - a través de l'estimulació i relaxació sensorial a la sala Snoezelen, que utilitza el mètode terapèutic del mateix nom;
  - a través d'activitats significatives creades per les pròpies persones residents;
  - a través de la teràpia de reminiscència, una teràpia no farmacològica que permet recordar aspectes personal del passat, no només fets o imatges, sinó olors, sons, sabors, etc.
- Nivell sociocomunitari: activitats comunitàries, de voluntariat, activitats intergeneracionals o la gestió de xarxes socials amb la doble intenció visibilitzar i sensibilitzar la població sobre el fet que la gent gran no són persones grises i avorrides, sinó amb energia i coses a explicar i mostrar.

- Nivell sociofamiliar: situar la família com a ens no alienat dels processos de cura i mantenir el vincle de contacte dels afectes i les atencions per part de la família amb la persona resident.

CITES DELS PONENTS A DESTACAR:

- “El escenario principal es la vida cotidiana desde el paradigma relacional a través de la construcción del vínculo.” *Irene Sellés.*
- “La importancia de los momentos informales o entre pasillos.” *Irene Sellés.*

REFLEXIONS DELS PARTICIPANTS:

Una de les reflexions més significatives va ser aquella que va fer referència al fet de com s'estava treballant -des del centre de treball de la ponent- l'autopercepció de la mort i el procés final de vida en i amb les persones residents. Sellés va comentar que era un aspecte que preocupava basant i que s'estava començant a treballar de manera conjunta amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya per tal d'arribar a crear una implementació en aquesta àrea.

CONCLUSIONS:

Es va destacar com a fet conclusiu compartit el situar la persona en el centre de la intervenció com a participant actiu i reflexiu, dins de les capacitats de cada individu, per tal d'ajustar, dignificar, personalitzar i significar el seu procés residencial i poder acompanyar des d'un vincle situat en les relacions d'afecte mutu.

PER SABER-NE MÉS...

- [Máster en Gerontología online UNIR](#)
- [Residència Can Planoles](#)
- [Vídeo de l'Open Class](#)

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

Octubre 2024

www.ceesc.cat
934 521 008
ceesc@ceesc.cat

